

Innhold:

1.	Litt om Trygderetten	4
2.	Trygderettens leders beretning fra året som gikk	5
3.	Organisasjon	7
4.	Målstruktur	8
4.1.	Formål og hovedprioriteringer	8
5.	Vurdering av måloppnåelse i 1999	9
5.1.	Produksjonsmål	9
5.1.1.	Vurdering av måloppnåelse, produksjonsmål.	10
5.2.	Fellesfunksjoner:	11
5.2.1.	Vurdering av måloppnåelse for fellesfunksjoner	11
5.3.	Kvalitetsmål	12
5.3.1.	Vurdering av måloppnåelse, kvalitetsmål.	12
5.4.	Organisasjonsutvikling	13
5.4.1.	Vurdering av måloppnåelse, organisasjonsutvikling.	14
5.4.2.	Lærling.	15
5.5.	Helse- miljø og sikkerhet	15
5.5.1.	Vurdering av måloppnåelse, HMS-arbeidet.	16
5.6.	Informasjon	16
5.6.1.	Vurdering av måloppnåelse, informasjon.	17
6.	Saksutvikling i 1999	18
6.1.	Antall mottatte og behandlede saker i perioden 1994-1999	18
6.2.	Avgjorte saker fordelt på forenklet behandling og ordinær behandling i perioden 1994-1999	19
6.3.	Gunstprosent, andel saker der den ankende part gis medhold	20
6.3.1.	Særskilt om uførepensjon - fylkesvis fordeling	20
6.4.	Oversikt over type saker i 1999:	22
6.4.1.	Særlig om krigspensjon:	22
6.5.	Produktivitetsutvikling	22
7.	Blikk på saksbunken i 1999	23
7.1.	Dagpenger	23
7.2.	Grunnstønad og hjelpestønad	24
7.3.	Fødsel/Adopsjon	25
7.4.	Stønad ved helsetjenester	26
7.5.	Sykepenger	26
7.6.	Uførepensjon	26
7.7.	Yrkesskade	28
7.8.	Ytelser under medisinsk rehabilitering	29
7.9.	Ytelser under yrkesrettet attføring	30
7.10.	Prosessuelt	30
7.11.	EØS	33
8.	Økonomi/regnskap	34
9.	Utfordringer i 2000/sluttord fra lederen	36
	Personaloversikt	37

1. Litt om Trygderetten

Trygderettens oppgave er å behandle ankesaker om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. Trygderetten skal behandle de saker som etter særlig lovbestemmelse hører inn under Trygderetten, se lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9.

TRYGDERETTEN HAR FØLGENDE HOVEDMÅL:

- å behandle og avgjøre sakene som kommer inn på en slik måte at de vilkårene som stilles til behandlingen i lov om anke til Trygderetten tilfredsstilles.
- å fatte riktige avgjørelser. Det vil si avsi kjennelser som er i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- å avgjøre sakene "innen rimelig tid". Det vil si at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige seks måneder.
- Å avsi kjennelser som er retningsgivende for trygdeforvaltningen og andre rettsanvendere innenfor trygde- og pensjonsrettens område.

Trygderetten har en leder, en nestleder og 22 andre faste medlemmer, i tillegg har den 8 rettsfullmektiger. Lederen, nestlederen og minst ett annet medlem skal fylle vilkårene for å være høyesterettsdommer, minst ett medlem skal være legekyndig og minst ett medlem skal ha kyndighet i attføring. Rettsfullmektigene tilsvarer dommerfullmektigene i det ordinære rettsapparatet.

Trygderetten er formelt sett ikke en domstol. I den enkelte sak kan Trygderetten likevel ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsen. Domstolbehandling av Trygderettens avgjørelser skal skje ved lagmannsretten som første instans. Slik overprøving skjer sjelden. Trygderetten er dermed i praksis siste instans for saker etter pensjons- og trygdelovene. Dette er saker av stor velferdsmessig betydning for den enkelte. Trygderetten er derfor i sosialpolitisk sammenheng en svært viktig institusjon.

Trygderettens leder Ingse Stabel

2. Trygderettens leders beretning fra året som gikk

1999 startet som et normalår for Trygderetten, d.v.s. et år der vi etter år med restanser og omorganisering skulle ha normal drift, tid til faglig fordypning og ikke minst, mulighet til å avsi flere begrunnede kjennelser og kjennelser av prinsipiell betydning. Ikke minst de ansatte så frem til dette etter lang tid med svært høyt produksjonspress. Allerede ved utløpet av første kvartal ble det klart at slik ville det ikke kunne bli. Antall innkommende saker steg dramatisk og foruroligende, og veksten fortsatte ut hele året, slik at vi for 1999 ble stående med 5257 innkommende saker, nesten like høyet som rekordåret 1993. Dette er 36% flere enn i 1998 og hele 61% flere enn i 1997. Til tross for dette klarte vi å ta sakene unna, og bygget ikke opp noen restansebeholdning ved årets slutt. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ble heller ikke øket, men tvertimot redusert, og var på 3,6 måneder. Prisen for dette, i tillegg til stor slitasje på medarbeiderne, er at vi ikke har lyktes i å redusere antallet forenklede kjennelser, slik vi hadde håpet. Det har heller ikke vært avsagt noen formelle prinsippkjennelser i 1999. Kvaliteten på de avsagte kjennelsene, og dermed rettsikkerheten for de berørte, har likevel vært forsvarlig etter min vurdering.

Til tross for høy produksjonsaktivitet, har arbeidet med faglig utvikling fortsatt i 1999. Hovedvekten har vært lagt på kvalitetssikring med sikte på ensartet praksis, og det har vært satt i gang et pilotprosjekt med kvalitetsmåling av kjennelser. Det har også vært holdt opplæring i rettskildelære og i en rekke faglige tema, og de ansatte har i

større utstrekning enn vanlig deltatt i kurs og konferanser utenfor huset. Det har også skjedd en gjennomgang og forenkling i språket i kjennelsene, et arbeid som vil bli fulgt opp i 2000. Arbeidet med opplæring av nyansatte er systematisert og forhåpentlig forbedret, bl.a. ved at det er laget en introduksjonsperm til nyansatte. Dette er spesielt viktig fordi Trygderetten i en tid med økende sakmengde må benytte seg av midlertidig arbeidskraft, hvor det er ønskelig med rask opplæring.

Midlertidig arbeidskraft har også vært nødvendig for å dekke opp vakanser i faste stillinger. Spesielt blant de medisinske sakkyndige har det vært rekrutteringsvanskeligheter, noe som særlig har med lønnsforhold å gjøre. Spørsmålet om avlønning av Trygderettens dommere er derfor tatt opp med Sosial- og helsedepartementet som en særskilt sak, etter at det ble klart at vi ikke kunne omfattes av den ordning som er vedtatt for de alminnelige domstoler. Det lønnsloft som der er gjennomført (i gjennomsnitt kr 75000 for hver) vil det ikke være mulig for Trygderetten å følge opp innenfor rammen av lokale forhandlinger.

I desember 1999 ble det vedtatt en rekke endringer i trygderettsloven, og de trådte i kraft samtidig. Den viktigste er at begrensningen i Trygderettens prøvingsadgang når det gjelder faktiske forhold, er opphevet. Dette skjedde etter forslag fra Trygderetten, og vil forhåpentlig bidra til å øke rettssikkerheten for den enkelte. Det er også vedtatt en sammenslåing av legmedlemsutvalgene i Trygderetten, slik at det ikke lenger

Sterkt økende saksinngang

Redusert saksbehandlingstid og ingen restanseoppbygging

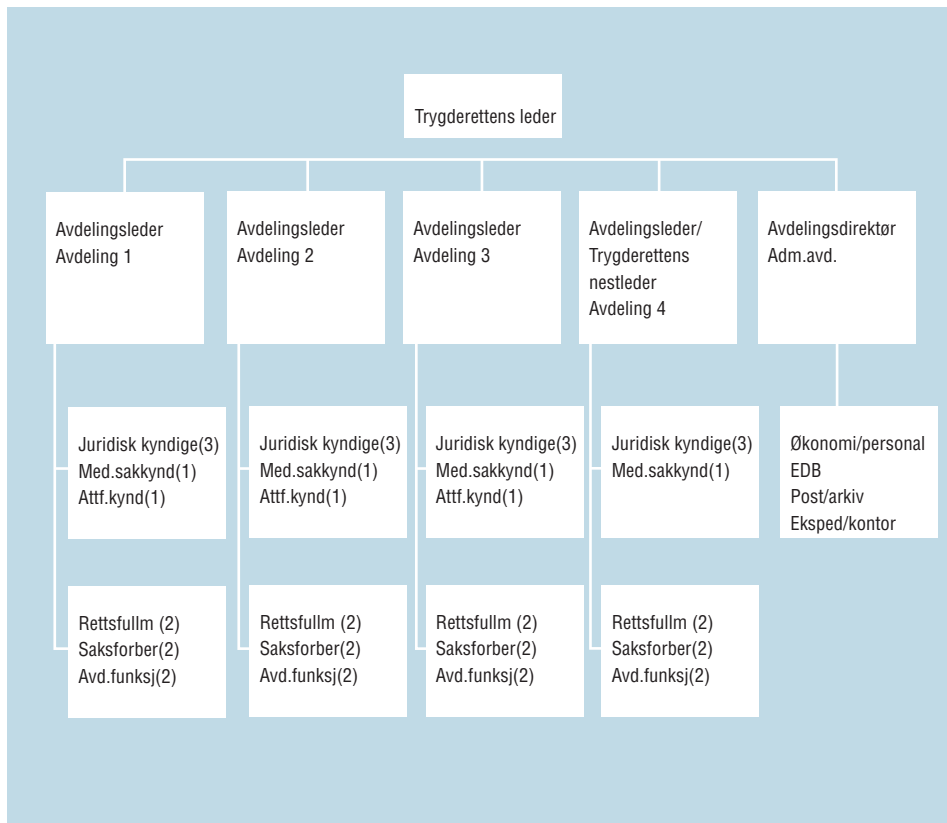
er nødvendig å operere med to utvalg, ett alminnelig og ett med særlig kyndighet. De nåværende utvalgs funksjonstid løp egentlig ut i juni 1999 men ble av departementet prolongert til nye utvalg kunne oppnevnes. Arbeidet med slik oppnevning er nå igangsatt. Trygderetten har ellers ment at det nye utvalget bør ha færre medlemmer, og at de funksjonshemmedes organisasjoner i større grad bør være representert, fremfor f.eks. som i dag de store hovedorganisasjonene i arbeidslivet. Modellen har i 1999 vært drøftet på møter med de funksjonshemmedes organisasjoner. Trygderetten hadde for

øvrig tre saker med legmedlemmer i 1999, og ønsker fortsatt å kunne benytte seg av denne muligheten i spesielle saker.

Av mer synlige endringer i trygderettsloven er at alle titler nå er gjort kjønnsnøytrale. Trygderettens formann og varaformann er blitt til leder og nestleder, og rettens formann i den enkelte sak er blitt til administrator. Selv om dette kanskje mest har symbolsk betydning, tar vi det som et tegn på at Trygderetten endelig og definitivt har kommet inn i den moderne tid!

Kjønnsnøytrale titler

3. Organisasjon

Ny organisasjon med inndeling i avdelinger ble etablert pr. 1. september 97 og forutsetter en stillingsplan på 63 årsverk. Organisasjonsplanen ble gradvis gjennomført i løpet av 1998, og ble tatt fullt ut i bruk i 1999. I løpet av dette året har man også igangsatt en systematisk analyse av hvordan flaske-

halser i saksflyten skapes, man har foretatt en statusanalyse av kompetansebehov og sammenholdt dette med organisasjonsplanen. Dette arbeidet vil fortsette i kommende år. Noen endringer er allerede besluttet og skal iverksettes i løpet av 2000.

4. Målstruktur

4.1. FORMÅL OG HOVED-PRIORITERINGER

Trygderetten skal treffe vedtak om individuelle rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl. For øvrig skal Trygderetten behandle de saker som etter særlig lovbestemmelse hører under Trygderetten, se lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9.

I St. prp. nr 1 1998-99 er Trygderettens hovedmål skissert som følger:

- å behandle og avgjøre sakene som kommer inn på en slik måte at de vilkårene som stilles til behandlingen i lov om anke til Trygderetten tilfredsstilles.
- å fatte riktige avgjørelser. Det vil si avsi kjennelser som er i overensstemmelse med de lover og regler som gjelder.
- å avgjøre sakene innen «rimelig» tid. Det vil si at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige seks måneder.

Tildelingsbrevet fra departementet og Trygderettens interne virksomhetsplan konkretiserer målsettingen ytterligere. Årsmeldingen gir en vurdering av måloppnåelse i forhold til departementets krav, i tillegg til hovedmål og et utvalgte delmål fra virksomhetsplanen.

Riktige avgjørelser

Innen rimelig tid

5. Vurdering av måloppnåelse i 1999

5.1. PRODUKSJONSMÅL

HOVEDMÅL:

Trygderettens saksbehandlingstid skal ikke overstige et gjennomsnitt på seks måneder.

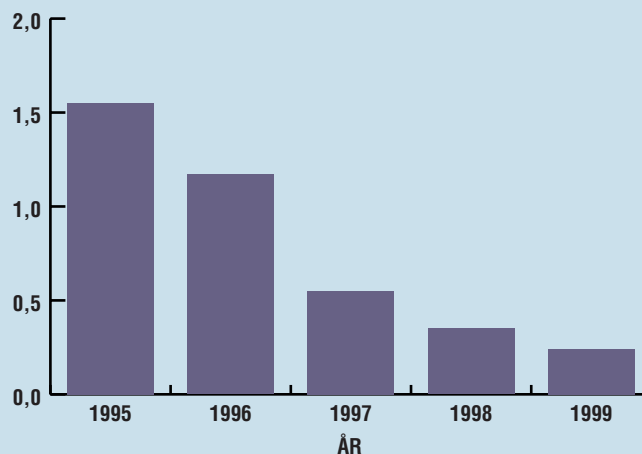
Trygderettens gjennomsnittlige saksbehandlingstid er betydelig redusert i perioden 1995-1999.

Gjennomsnittsalderen på saksbeholdningen ved årets slutt er ved dette redusert fra drøye atten måneder ved utgangen av 1995 til under tre måneder ved utgangen av 1999. Reduksjonen i saksalderen har bidradd til en "god sirkel"; det tar ofte vesentlig kortere tid å behandle en ny sak, der sakens fakta er av ny dato, en sak som har ligget lenge kan medføre behov for å hente inn nye opplysninger med ytterligere forsinkelse som resultat.

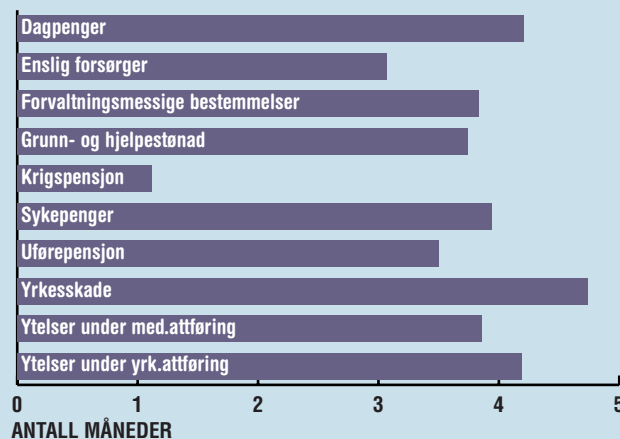
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker avgjort i 1999 har vært på 3,6 måneder. Det er avsagt til sammen 5308 kjennelser.

Saksbehandlingstiden varierer noe fra område til område. For uførepensjonsaker, som utgjør mer enn 50 % av sakene, er gjennomsnittlig saksbehandlingstid 3,5 måneder. Ingen sakstype har i 1999 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid som overstiger seks måneder. Nærmere fordeling fremgår av følgende tabell:

Gjennomsnittlig saksalder pr. 31.12

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for et utvalg saker:

- **Delmål 1:**
Det skal avsies gjennomsnittlig 325 kjennelser pr. måned i 1999.
- **Delmål 2:**
En vesentlig del av saker innkommet i 1999 skal være ferdigbehandlet innen 31.12.99. Sakene skal som utgangspunkt behandles i kronologisk rekkefølge basert på innkomstdato. Nye saker bør vurderes fortløpende med sikte på forenklet behandling.

5.1.1. Vurdering av måloppnåelse, produksjonsmål.

Trygderetten gikk i 1999 over til å beregne produksjonsmål pr. måned for bedre å kunne følge saksproduksjonen uke for uke. Ved årets begynnelse planla man for en saksinnngang tilsvarende 1998, noe høyere enn gjennomsnittet de foregående år. Allerede etter 1. kvartal måtte målsettingene revideres i betydelig grad, da saksinngangen viste seg å øke dramatisk. Dette medførte at man måtte revidere virksomhetsplanens målsettinger og gjøre interne omprioriteringer. For personalet betydde dette omstilling på meget kort varsel, noe det viste seg at den enkelte medarbeider og organisasjonen som helhet var i stand til å takle. Inndeling i avdelinger med en nær og tilstedeværende avdelingsledelse viste seg å bli et meget viktig redskap i denne prosessen.

Trygderetten mottok i 1999 til sammen 5257 saker. Dette er en økning på 36% fra 1998 og på 61% fra 1997.

Det har i løpet av året vært nedlagt arbeid både i Trygderetten, Rikstrygdeverket og Sosial- og helsedepartementet for å finne fram til årsakene til økningen i saksinngangen. Noe entydig svar kan så langt ikke gis. Det er imidlertid brakt på det rene at man i trygdeforvaltningen har nedlagt et betydelig arbeid for å nedarbeide restanser i 1999. Dette har medført at flere saker enn normalt klargjøres for oversendelse til Trygderetten. Når trygdeforvaltningen har avsluttet dette arbeidet skulle man anta at Trygderettens saksinnngang igjen vil stabilisere seg. Det er imidlertid mye som tyder på at Trygderetten uavhengig av disse faktorene må belage seg på en saksinnngang som ligger høyere enn de 3500 sakene som var det normale i perioden 1994-1997.

Trygderetten avsa i 1999 5308 kjennelser.

Til sammenligning ble det i 1998 avsa 4048 kjennelser. Til tross for at det har vært tatt inn noe mer personale som følge av økt saksinnngang, har det vært en betydelig produktivitetsøkning i Trygderetten i 1999. Inndeling i avdelinger har vært meget viktig for å følge saksinnngang og produksjon og sikre at opphopning av restanser ikke skjer.

Av saker innkommet i 1999 er 71 % ferdigbehandlet i løpet av året.

Av saksbeholdningen pr. 31.12.99 på 1444 saker er tre saker fra 1998. Den ene av disse er ferdigbehandlet i uke 1 2000. Når det gjelder de to andre, venter en på utalelse fra Rikstrygdeverket og én ligger i påvente av spesialisterklæring.

Trygderetten mottok i 1999 til sammen 5257 saker. Dette er en økning på 36% fra 1998 og på 61% fra 1997

Trygderetten avsa i 1999 5308 kjennelser

Av saker innkommet i 1999 er 71 % ferdigbehandlet i løpet av året

5.2. FELLEFSUNKSJONER:

Trygderettens stab skal ivareta fellesfunksjoner. Målsettingene på dette området har karakter av å være strategier som skal sikre at primærmålsettingene innenfor produksjon- og kvalitetsområdet nås.

Noen sentrale målsettinger innenfor området fellesfunksjoner skal nevnes:

- **Delmål 1:**
Kontor 2000 skal utvikles slik at all relevant statistikk skal kunne hentes ut av dette systemet.
- **Delmål 2:**
Det skal gis tilbud om opplæring i SIFT for alle som har behov for dette i løpet av 1. halvår 1999.
- **Delmål 3:**
Det skal være etablert tilgang til Internett tilgjengelig for alle brukere innen 01.03.99.
- **Delmål 4:**
Det etableres ekstern mail-funksjon tilgjengelig for alle ansatte innen 01.03.99.

5.2.1. Vurdering av måloppnåelse for fellesfunksjoner

Første halvdel av 1999 var preget av å kvalitetssikre statistikkfunksjonen til Trygderettens nye saksbehandlingssystem, Kontor 2000. Dette fungerte ved årsskiftet tilfredsstillende. Det har vært av meget stor betydning for hånd-

teringen av den store saksmengden i 1999 at man detaljert har kunnet følge saksproduksjonen uke for uke. Arbeidet med å videreutvikle og kvalitetssikre statistikksystemet vil foregå også i 2000.

Trygderetten har videre foretatt gjennomgang av behov for endring og utvikling innenfor området informasjonsteknologi i 1999. Målsettingen har vært å sikre at man tar i bruk ny teknologi der dette kan gi en kvalitets- og effektivitetsgevinst, samtidig med at man har vært opptatt av å sikre optimal bruk av budsjettmidler på dette området. Trygderettens interne fritekstsøkesystem, SIFT, er etter prisøkninger fra leverandøren blitt så kostnads-krevende at man har besluttet å avvikle bruken i nåværende form. SIFT er et sentralt og effektivt arbeidsredskap for Trygderettens medarbeidere, prosessen som skal føre fram til en erstatning er derfor både tidkrevende og komplisert.

Trygderetten har også hatt som intern målsetting å gi ansatte tilgang til ekstern mail og Internett i 1999. Dette krever ny konsesjon fra Datatilsynet. I denne sammenheng må det gjøres et omfattende administrativt arbeid med gjennomgang, dokumentasjon og kvalitetssikring av rutiner innenfor IT-området. Kontakt med Datatilsynet er etablert, og en prosess igangsatt med sikte på slutføring i 2000. Dette arbeidet har tatt betydelig lenger tid enn opprinnelig forutsatt. Som en mellom-løsning er det satt opp pcer tilgjengelig for alle med Internett og ekstern mail i Trygderettens bibliotek.

5.3. KVALITETSMÅL

HOVEDMÅL:

Trygderetten skal sikre at saker som behandles er tilstrekkelig utredet og opplyst til at korrekte avgjørelser sikres.

- **Delmål 1:**
Det skal gjennomføres et system som gir en løpende kvalitetsmåling av et tilfeldig utvalg kjennelser. Systemet skal prøves ut i første halvår 1999.
- **Delmål 2:**
Det skal gis et tilbud om faglig utvikling for alle jurister og fagkyndige dommere innenfor følgende områder.
 - bruk av rettskilder
 - skrivning av kjennelser
 - opplæring i Lovdata
 - skrivning av resymé
 - anvendelse av foreldelsesloven
- **Delmål 3:**
Trygderettens bibliotek skal gjennomgå med sikte på nødvendig supplering av titler og legges inn på data i løpet av 1. halvår 1999.
- **Delmål 4:**
Kjennelser skal i større grad utformes med sikte på å ha retningsgivende virkning.

5.3.1. Vurdering av mål-oppnåelse, kvalitetsmål.

Trygderetten hadde ved årets begynnelse kvalitets- og nivåheving som et av sine hovedsatsingsområder. Økningen i saksinngangen gjorde det nødvendig å foreta omprioritering og tone ned denne satsingen for å sikre at produksjonen gikk tilstrekkelig raskt. Likevel har det vært mulig å prioritere noen prosjekter innenfor kvalitetsområdet. Nedenfor oppsummeres de viktigste områdene:

- I regi av faglig ressursgruppe med representasjon fra alle fagavdelinger, er det utarbeidet en analyse av Trygderettens interne praksis med sikte på tiltak for å sikre lik behandling av like problemstillinger. Tiltak er iverksatt ved kontorrundskriv 4/99 fra Trygderettens leder. Blant annet er lederteamet gitt større koordinerende ansvar, og det er fastlagt rutiner for å fange opp saker som kan ha en prinsipiell betydning. Videreføring og konkretisering av de strategier som er skissert i denne analysen vil være en viktig del av Trygderettens kvalitetsutvikling også i 2000.
- Den samme gruppen har også utarbeidet et forslag til kvalitetsstandarder for Trygderettens kjennelser. Med utgangspunkt i disse standardene er det gjennomført en kvalitetsmåling av et tilfeldig utvalg av vanlige kjennelser (ca. 12% av det totale antall). Dette arbeidet følges opp med en tilsvarende undersøkelse i 2000 med sikte på å finne fram til områder der kvalitetsheving bør iverksettes ved hjelp av opplærings tiltak m.v.

Tiltak for praksis-koordinering

Kvalitetsmålinger

- Trygderetten har etablert en struktur med systematisk faglig opplæring for ulike faggrupper ved etablering av et månedlig faglig forum der også eksterne forelesere inviteres. I tillegg har de enkelte avdelinger etter en fast turnus ansvar for å arrangere en faglig lunsj, der aktuelle temaer tas opp med interne innledere. Dette har medført en systematisk faglig oppdatering og en løpende diskusjon som også har stor betydning for å hindre at ulik praksis utvikler seg i de ulike avdelingene. I 1999 er det gitt slik intern opplæring innenfor områdene skrivning av kjennelser, fri rettshjelp, foreldelse på Trygderettens område samt en forelesningsrekke på 2x3 timer i rettskildelære av professor Asbjørn Kjønstad.

En rekke medarbeidere har også deltatt på eksterne faglige kurs i 1999, innenfor prioriterte områder.

- Trygderettens interne avis "Innblick" har også i 1999 kommet ut ukentlig i regi av rettskildegruppen. I tillegg til å gi de ansatte oversikt over praksis gir avisen også en oversikt over aktuell litteratur, nytt lovverk og offentlige publikasjoner. Avisen distribueres også til en rekke eksterne samarbeidspartnere, bl.a departementet og brukerorganisasjoner.
- Den samme gruppen har også foretatt en full gjennomgang og oppgradering av Trygderettens fagbibliotek. Det er foretatt relativt omfattende innkjøp og også etablert egne små avdelingsbiblioteker med

nøkkellitteratur. I tillegg er hele biblioteket nå registrert på data ved bruk av "Bib-jure".

Det var en uttrykt målsetting at man skulle tydeliggjøre praksis ved å avsi flere retningsgivende kjennelser i 1999. Det har også vært en intern målsetting at andelen forenklede kjennelser ikke skulle øke i forhold til foregående år. Disse målsettingene har det, på grunn av saksmengden, ikke vært mulig å prioritere. Antallet vanlige kjennelser er omtrent på samme nivå som i 1998. Andelen forenklede er dermed økt fra 67 til 76%. Det presiseres at en forenklet kjennelse i utgangspunktet skal være like betryggende behandlet som en vanlig. Det er m.a.o. uten tvil enighet om at resultatet er riktig. Den høye andelen forenklede kjennelser bidrar til raskere avgjørelse av saker som allikevel ikke vil føre frem. Dette kan være positivt for en del trygdede.

5.4. ORGANISASJONSUTVIKLING

HOVEDMÅL:

Vedtatt organisasjonsplan for Trygderetten skal gjennomføres og videreutvikles i løpet av 1999.

- **Delmål 1:**
Trygderettens lederteam skal utvikle og klarlegge sin funksjon og arbeidsmåte med vekt på å komme fram til en hensiktsmessig og klar beslutningsstruktur og en rasjonell arbeidsfordeling i organisasjonen.

Rask avgjørelse av saker som åpenbart ikke kan føre fram

- **Delmål 2:**
Det skal foretas en vurdering av antall rettsfullmektiger/antall rettsformenn i perioden 1999-2003. Vurderingen skal ligge til grunn for rekruttering av nye medarbeidere i 1999.
- **Delmål 3:**
Tiltak som sikrer kontakt mellom avdelingene og systematisk faglig utvikling for de ansatte skal opprettholdes i 1999 ved hjelp av følgende virkemidler:
 - * **ressursgruppen med representasjon fra alle avdelinger**
 - * **rettskildegruppen med representasjon fra alle avdelinger**
 - * **faglige samlinger som et tilbud for alle ansatte.**

5.4.1. Vurdering av måloppnåelse, organisasjonsutvikling.

Trygderettens nye organisasjonsmodell med inndeling i avdelinger ble i 1999 ikke gjort til gjenstand for endringer. Den økte saksinngangen satte organisasjonsmodellen på den avgjørende prøve, og det viste seg at oppfølging og kontroll av produksjonstempoet fungerte meget godt selv i en ekstraordinær situasjon. Sammen med Trygderettens nye saksbehandlings- og statistikk-system, Kontor 2000, var inndelingen i avdelinger avgjørende for at det lot seg gjøre å foreta omprioriteringer og omstilling av personale på kort varsel og få rask effekt. Kontor 2000 har vært et redskap for å følge de ukentlige pro-

duksjonsmålene meget tett, noe som har vært avgjørende for å sikre måloppnåelse.

Fra 1998 ble funksjonen som faglig kontorsjef, som var det koordinerende faglige elementet i Trygderetten, avviklet. For å sikre faglig utvikling, enhetlig praksis og kommunikasjon mellom avdelingene, ble det fra samme tidspunkt etablert fire ulike grupper, faglig ressursgruppe, rettskildegruppe, nomenklaturutvalg og «SIFT»-gruppe (tidligere saksoversikt-system) som på sine områder skulle komme med innspill og sikre framdrift i forhold til prioriterte områder. Samtlige grupper har levert verdifulle innspill og også praktisk bistått med arrangement av faglige samlinger, oppdatering av bibliotek/rettskildemateriale, gjennomgang og utbedring av standardformularer og forbedring av datakommunikasjonen mellom Trygderettens to fagsystemer. Gruppene har imidlertid vært noe nedtonet i 1999 da en del av nybrottsarbeidet som følge av ny organisasjonsmodell ble avsluttet. Således ble ressursgruppen nedlagt ved årsskiftet. Trygderettens ledelse ser likevel at gruppene har en meget viktig faglig og sosial funksjon også i tida framover. Inndelingen i avdelinger har medført en viss reduksjon i faglig og sosial kontakt mellom ansatte i de ulike avdelingene. Det har vært et sentralt poeng å avhjelpe de negative faglige og sosiale konsekvensene av dette. Her har gruppene hatt en særlig viktig rolle. Også i 1999 har det vært særskilt prioritert å finne fram til metoder for å sikre at Trygderetten har en enhetlig praksis.

Rask omstilling og omprioritering

Tett oppfølging av produksjonsmålene

Trygderetten har i 1999 foretatt en gjennomgang av kompetanse- og kapasitetsbehov innfor ulike funksjoner. Det er blitt konkludert med at man er særskilt sårbar innenfor området medisinsk sakkyndighet, der kapasiteten også har vært for lav i forhold til den saksmengde man har mottatt i 1999. Dette har medført en omdisponering av stillingsressurser fra juridiske saksbehandlere til medisinsk fagkyndige dommere. To faste stillinger som medisinsk fagkyndige ble utlyst høsten 1999. Det viste seg imidlertid å ikke være mulig å rekruttere egnet personale, i hovedsak på grunn av at søkerne ikke fant lønnsbetingelsene tilfredsstillende. Trygderettens ledelse vil arbeide videre med dette spørsmålet i 2000, da tilstrekkelig kapasitet innenfor dette området er avgjørende for å holde saksbehandlingstiden innenfor de vedtatte maksimalgrenser.

5.4.2. Lærling.

HOVEDMÅL:
Trygderetten skal i tråd med statens ansvar som arbeidsgiver, som følger av Reform -94, stille en lærlingeplass til disposisjon i 1999.

Trygderetten har tilbudt en to ukers praksisplass for en lærling i 1999. Tilbud om ordinær kontorlærlingeplass har vært formidlet til Oslo kommune, Kontoret for fagopplæring, og personer har vært tildelt. Ingen av de aktuelle lærlinger har møtt til intervju.

5.5. HELSE- MILJØ OG SIKKERHET

HOVEDMÅL:
Etablerte rutiner for ivaretagelse og helse- miljø og sikkerhetsarbeid følges systematisk opp i 1999.

- **Delmål 1:**
Det gjennomføres minimum 4 møter i arbeidsmiljøutvalget i løpet av 1999 der helse- miljø og sikkerhetsspørsmål drøftes.
- **Delmål 2 :**
Trygderettens ledelse skal ha et nært samarbeid med verne- tjenesten og forberede innspill til arbeidsmiljøutvalget på grunnlag av vernetjenestens vurderinger.
- **Delmål 3:**
Det gjennomføres tiltak i samarbeid med gårdeier for brannsikring av bygget.
- **Delmål 4:**
Det etableres et felles trim/- aktivitetsrom for alle ansatte i Trygderetten.
- **Delmål 5:**
Det etableres en gruppe med representasjon fra alle avdelinger med ansvar for sosiale aktiviteter for alle ansatte.

Behov for medisinsk kompetanse

- **Delmål 6:
Ansatte tilbys vurdering av fysisk arbeidsmiljø på eget kontor og rådgiving fra fysio/ergoterapeut i løpet av første halvår 1999.**

5.5.1. Vurdering av måloppnåelse, HMS-arbeidet.

Trygderetten vedtok i 1998 en egen HMS-plan i tråd med HMS-forskriften. Planen er utarbeidet i nært samarbeid med vernetjenesten og vedtatt av Trygderettens arbeidsmiljøutvalg. Arbeidsmiljøutvalget har fulgt opp planens prioriterte områder gjennom sine møter i løpet av året. Trygderettens vernetjeneste har vært en viktig pådriver i forbindelse med ulike tiltak og har også deltatt aktivt i konkrete prosjekter i samarbeid med administrasjonen.

Noen hovedpunkter fra Helse-miljø og sikkerhetsarbeidet skal nevnes:

- I løpet av 1998 foretok brannvernmyndighetene en full gjennomgang av Trygderettens lokaler med henblikk på brannsikkerhet. Det viste seg at bygningen ikke tilfredstilte gjeldende sikkerhetsforskrifter. Det ble i 1999 foretatt en gjennomgang av bygget med henblikk på brannsikring. Gamle hoveddører i hver etasje ble byttet ut med brannsikre dører. Rømningsveier ble merket, det ble satt opp informasjonstavler og det ble etablert et system med brannansvarlige i hver etasje. Det ble dessuten gjennomført en uvarslet brannøvelse. Gårdeier er anmodet om utbedring av ventilasjonsanlegg i tråd med brannverns-

myndighetenes anbefaling og etablering av varslingsanlegg. Dette er ikke gjennomført.

- Trygderetten har i 1999 etablert et eget trimrom som et ledd i arbeidet med å forebygge helseproblemer. Trimrommet er ment å være et tilbud til alle ansatte. Det planlegges dessuten etablering av særlige trimgrupper i regi av fysioterapeut, for ansatte med ulike belastningslidelser.
- Egen sosialgruppe med ansvar for felles aktiviteter er etablert. Hensikten er å sikre sosial kontakt på tvers av avdelingene og videreutvikle Trygderettens allerede gode arbeidsmiljø. Sosialgruppen har tatt initiativ til og arrangert ulike fellesarrangementer i løpet av året.
- Alle arbeidsplasser ble i løpet av 1999 gjennomgått av fysioterapeut med sikte på bedring av fysisk arbeidsmiljø og forebygging av belastningsskader. Anbefalte endringer ble gjennomført.
- Trygderetten vedtok i 1999 en egen AKAN-avtale for virksomheten med retningslinjer for hvordan personalsaker der rusproblemer inngår skal behandles.

5.6. INFORMASJON

HOVEDMÅL:

Det skal gis god, konsistent og tilgjengelig informasjon, internt og eksternt, om Trygderettens virksomhet.

Brannsikkerhet i fokus

Eget trimrom!

- **Delmål 1:**
Det utgis systematisk informasjon om lovendringer, nye lovforslag og innstillinger innenfor Trygderettens fagområde.
- **Delmål 2 :**
Det etableres systematiske kontakter med Trygdeetaten ved at ansatte fra Trygderetten deltatt i møter og informerer om Trygderettens oppgaver og arbeidsmåte.

5.6.1. Vurdering av måloppnåelse, informasjon

Trygderetten har hatt som ambisjon å styrke både eksternt og intern informasjonsprofil i 1999. Utvikling av systemer for å ta i bruk ny teknologi har vært sentralt i dette arbeidet, (se under Produksjonsmål, fellesfunksjoner). I sammenheng med oppkobling til Internett og eksternt mail har man sett behovet for å etablere en egen hjemmeside på Internett for eksternt informasjon, og et intranett for samling, forenkling og systematisering av intern informasjon. Disse prosjektene har blitt sett i sammenheng og har blitt arbeidet med som ett prosjekt med eksternt bistand. Man har imidlertid ikke kommet i mål med dette arbeidet, og har dermed vært nødt til å utvide tidshorizonten ytterligere til 01.07.00.

Trygderettens internavis, Innblikk, gir en fortløpende oversikt over aktuelt nytt lovstoff, faglitteratur, utredninger, stortingsmeldinger m.m. I tillegg oppfordres Trygderettens ansatte til å bruke internetttilgangen i biblioteket og selv

holde seg ajour med informasjonen som legges ut, eksempelvis på ODIN.

Denne tilgangen medfører således at flere er blitt oppmerksom på de muligheter for faginformasjon Internett representerer.

Ved årets begynnelse hadde man videre en klar ambisjon om tydeligere profilering av Trygderetten eksternt. Denne målsettingen har i praksis blitt noe moderert i løpet av året, da man primært har måttet prioritere produksjonstempoet. Trygderetten vil imidlertid, som alle andre statsetater, utvikle en serviceerklæring i løpet av 2000. Dette vil sammen med hjemmeside på Internett sette oss i stand til å gi målrettet informasjon til brukergruppene.

Trygderettens inndeling i avdelinger har medført at det meste av informasjonen gis i avdelingsmøter. Dette har i hovedsak fungert meget godt.

Utviklingen av et intranett vil imidlertid kunne gjøre det enklere å nå alle ansatte med eksakt samme informasjon uten at det må holdes fellesmøter. I tillegg sikrer man at informasjon som utgis i form av kontorrundskriv m.m finnes tilgjengelig for alle til enhver tid. Ut fra de erfaringer som til nå er gjort med den nye avdelingsstrukturen er manglende felles informasjon kanskje det svakeste punktet. Dette kan et stykke på vei avhjelpest med et felles databasert informasjonssystem som et intranett vil kunne representere.

Aktuell og planlagt bruk av Internett

6. Saksutvikling i 1999

6.1. ANTALL MOTTATTE OG BEHANDLEDE SAKER I PERIODEN 1994-1999

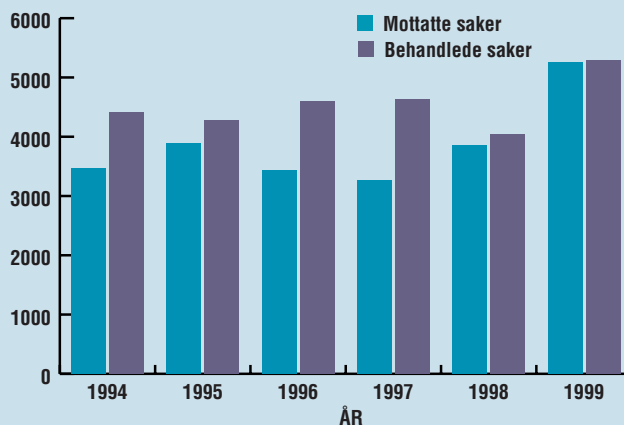
Det har i 1999 vært behandlet vesentlig flere saker enn i de foregående år. Fordi man allerede fra 1998 hadde nedarbeidet de eldste restansene og oppnådd en saksbehandlingstid som i gjennomsnitt var lavere enn seks måneder, kunne man i 1999 beskjefte seg i hovedsak med nyere saker. Dette er en av grunnene til at det har vært mulig å øke produktiviteten i så stor grad sammenlignet med tidligere år.

Saksmengden viste små variasjoner i perioden fram til 2. halvår 1999.

Deretter har man registrert en betydelig økning, slik at man i 1999 mottok 36% flere saker enn i 1998 og hele 61% flere enn i 1997. For å analysere årsakene til denne utviklingen er det nå nedsatt en egen arbeidsgruppe under ledelse av Sosial- og helsedepartementet og med representasjon fra Trygderetten og Rikstrygdeverket med sikte på å konkludere med innspill til behandlingen av budsjettet for 2001. Enkelte forklaringsfaktorer, som den systematiske nedarbeiding av restanser i trygdeforvaltningen, er imidlertid på det rene (se ovenfor under 5).

Også i 1999 har det skjedd en viss nedarbeiding av restanser i Trygderetten. Ved årets utgang hadde man 1444 ubehandlede saker, mot 1535 i 1998. Med unntak av tre er alle sakene fra 1999, hvorav i overkant av 100 fra 1. halvår. Med en saksinngang på over 5000 saker er det påregnelig at en viss andel vil by på vanskeligheter og trenge noe lenger tid enn gjennomsnittet. Trygderettens

Mottatte og behandlede saker

gjennomsnittlige saksbehandlingstid på 3,5 måneder i 1999 tilsier at kurante saker ekspederes omgående og at man så konsentrerer ressursene om saker som trenger mer omfattende utredning.

Trygderetten har i tidligere år pådratt seg mye kritikk for opphopning av restanser. Ved utgangen av 1999 er det derfor gledelig å slå fast at Trygderetten ikke lenger kan sies å ha restanser, men en påregnelig og håndterlig saksbeholdning der de aller fleste saker er av ny dato og der den ankende part kan forvente svar i nær framtid.

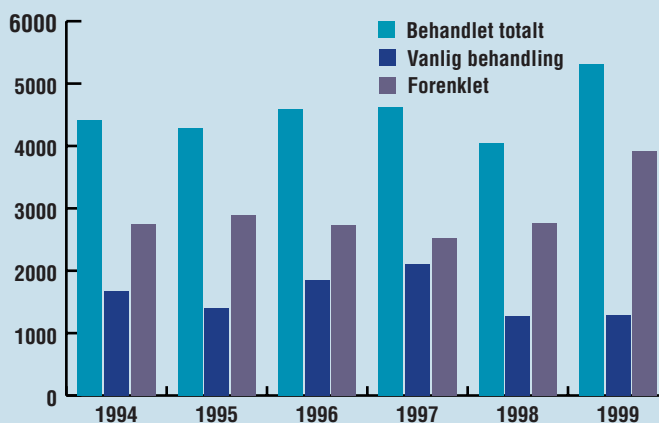
6.2. AVGJORTE SAKER FORDELT PÅ FORENKLET BEHANDLING OG ORDINÆR BEHANDLING I PERIODEN 1994-1999

Andel saker behandlet med forenklet kjennelse er økt betydelig i perioden 1997 -1999. I 1997 ble 55% av sakene behandlet i ankeutvalg/ved forenklet kjennelse mot i gjennomsnitt 63% i perioden 1994-1996. I 1998 var andelen 68 % og i 1999 76%.

En viss variasjon vil være normal og relatere seg til ulike sakstyper.

Tallmaterialet viser imidlertid at trenden som viste en økt andel saker som ble undergitt vanlig behandling fram til 1997 ble brutt i 1998 og denne utviklingen er videreført i 1999. Dette kan skyldes at sakene i denne perioden er blitt stadig ”yngre”, det vil si at andelen gamle tunge saker som ble kraftig redusert fra 1997 til 1998 praktisk talt var fraværende i 1999. Sakene har dermed også i 1999 i større grad enn tidligere kunnet bli behandlet etter hvert som de kom inn.

Fordeling på kjennelsestype

* Forenklet behandling tilsvarende med virkning fra 3. juni 1997 behandling i ankeutvalg.

6.3. GUNSTPROSENT, ANDEL SAKER DER DEN ANKENDE PART GIS MEDHOLD

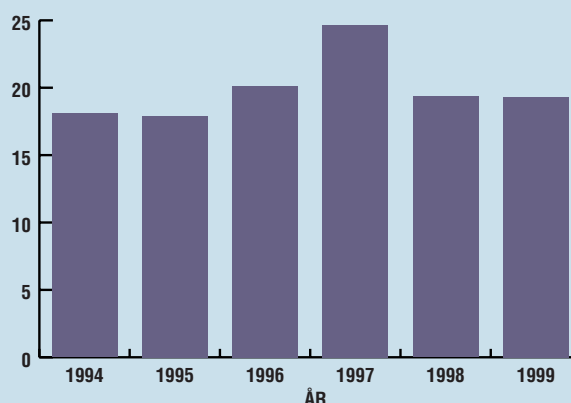
Med gunstprosent menes andel saker med hel omgjøring, delvis omgjøring, heving av saken med omgjøring og opphevelse. Statistikkbruken i 1998 var noe annerledes, hvilket betyr at tidligere rapportert tall for dette året var noe lavere.

I perioden 1994-1999 har andelen saker omgjort til gunst for den ankende part variert fra 18,1% i 1994 til 24,7% i 1997, for så å nærme seg 20%. Den relativt sett høye gunstprosenten i 1997 hadde antakelig en viss sammenheng med overrepresentasjon av eldre, mer tvilsomme saker. Slike saker får oftere enn vanlig et utfall i den ankende parts favør. Som nevnt ovenfor har saksmengden i 1998 og 1999 hatt en annen karakter, noe som mest sannsynlig er en hovedforklaring på endringen fra 1997.

I 1999 er gunstprosenten 19,3% sett under ett for alle saker.

Variasjonene på sakstyper er imidlertid store, eksempelvis kan nevnes at saker vedrørende uførepensjon, som utgjør ca. 55% av antall innkomne saker i 1999, har en gunstprosent på 20,4%, yrkesskadesaker omgjøres i 23,4% av sakene, dagpenger i 12,4%, mens tilsvarende tall for medisinsk og yrkesmessig attføring er henholdsvis 14,2 og 20,8.

Gunstprosent

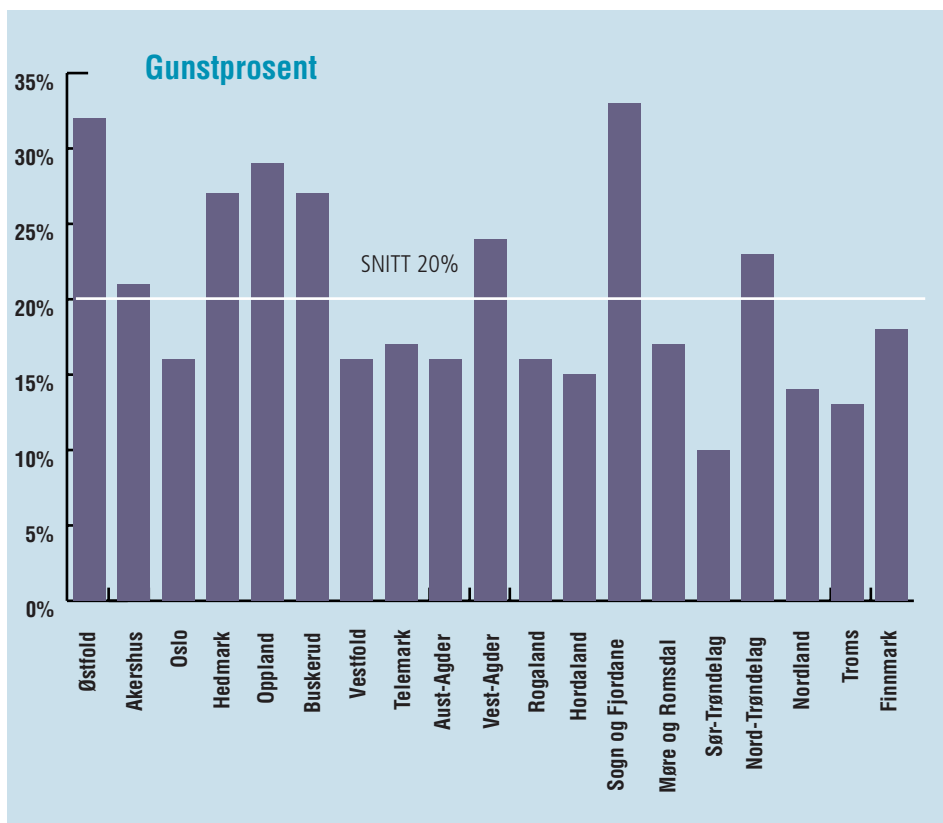
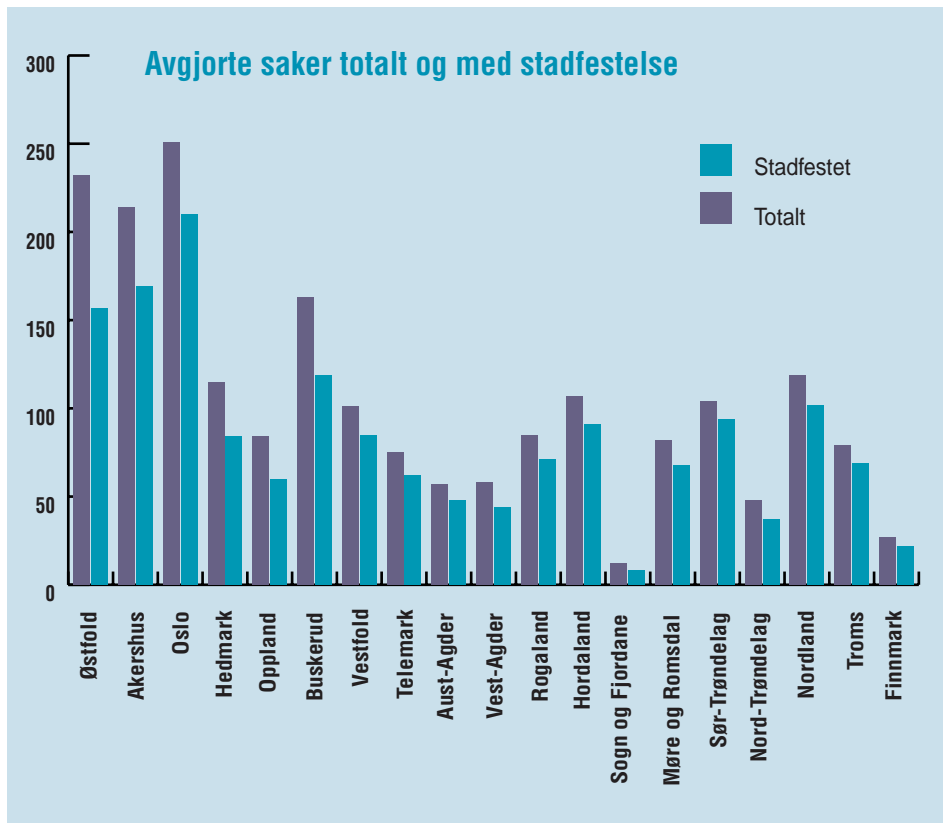
Saker som avgjøres til gunst kan bare avgjøres ved vanlig behandling, ikke som forenklet kjennelse. Gunstprosenten relaterer seg dermed til kjennelser undergitt vanlig behandling, 1290 kjennelser i 1999. Av disse kjennelsene ble 76% avgjort til gunst.

Gunstprosent i saker til vanlig behandling: 76%

6.3.1. Særskilt om uførepensjon - fylkesvis fordeling

Trygderetten får ofte spørsmål om gunstprosent/omgjøringsprosent i forhold til de enkelte fylkestyngdekantor, spesielt på området uførepensjon. Det ble i 1999 foretatt en sammenliknende undersøkelse av praksis i 1-3. kvartal 1999. Variasjonen var store, men det må tas i betraktning at saksmengden fra de enkelte fylkestyngdekantor varierer betydelig. Tallene var som følger:

UFØREPENSJON 1.-3. KVARTAL 99

6.4. OVERSIKT OVER TYPE SAKER I 1999:

Annet	403
Yt. under med. attføring	299
Yt. under yrkesr. attføring	166
Dagpenger	126
Enslige forsørgere	25
Forvaltningsmessige bestemmelser	240
Grunn- og hjelpestønad	310
Krigspensjon	135
Sykepenger	85
Uførepensjon	2876
Yrkesskader	592
SUM	5257

Som det framgår er saker vedrørende uførepensjon fremdeles helt dominerende med mer enn 55% av totalt antall mottatte saker i 1999. Andelen var omtrent den samme, 51%, i 1998.

6.4.1. Særlig om krigspensjon:

Tilgangen på krigspensjonssaker er fortsatt betydelig. I løpet av 1999 kom det inn 135 saker. Av disse var 6 saker i tilslutning til Stortingets vedtak av 17. juni 1997 vedrørende krigskompensasjon til gjenlevende etter jøder (og andre), som kom til Norge like etter krigen. Alle saker vedrørende krigspensjon prioriteres imidlertid fortsatt høyt og samtlige, bortsett fra noen ganske få, er avgjort. De resterende forventes avgjort i januar 2000. I alt ble det avgjort 151 krigspensjonssaker i 1999. Omgjøringsprosenten er på ca. 14 prosent, og saksbehandlingstiden har gjennomsnittlig vært på under to måneder. Noen restansesituasjon er således ikke oppstått.

Som tidligere har sakene vært av varierende art og vanskelighetsgrad, med det har i de senere år vært en gradvis dreining. Mens det tidligere var adskillige saker med tildels kompliserte spørsmål vedrørende usedvanlig hard påkjenning for aktive krigsdeltakere har en betydelig del av sakene i 1999 dreiet seg om diverse tilleggsytelser til personer som allerede har vært tilstått krigspensjon. Det har dessuten vært en økning i antall søknader på ulike ytelser, selv om det nok må forventes en gradvis nedgang i årene som kommer. Uansett kan det påregnes at saker vedrørende krigspensjon vil bli høyt prioritert.

Av de innkomne 1999-saker er 1 sak innbragt for lagmannsrett og ved Hålogaland lagmannsretts dom av 14. september 1999 ble Trygderettens kjennelse i sak 97/02007 opphevet og hjemvist til ny behandling forsåvidt gjaldt virkningstidspunktet for tilståelse av gradert krigspensjon til en aktiv krigsdeltaker fra krigshandlingene i 1940.

6.5. PRODUKTIVITETSUTVIKLING

Produktiviteten definert som antall saker behandlet pr. årsverk har vært relativt stabil i perioden 1994 - 1998 med en variasjon fra 67 kjennelser avsagt pr. årsverk i 1996 til 71 i 1995.

Tallet for 1999 er imidlertid hele 88 avsagte kjennelser pr. årsverk.

Det har vært satt inn tre midlertidige årsverk for å bidra til å komme ajour med restansene.

Tallet for 1999 er imidlertid hele 88 avsagte kjennelser pr. årsverk

7. Blikk på saksbunken i 1999

Utvalg av saker omtalt i Trygderettens internavis Innblikk i 1999:

* Folk = Gammel folketrygdlov.

* Ftrl = Ny folketrygdlov.

7.1. DAGPENGER

Ankesak nr. 98/02439 - Folk § 4-2 nr. 1 Dagpenger. Reelle arbeidssøkere

Arbeid for frivillig organisasjon hindret ikke status som «reell arbeidssøker».

Det var i saken spørsmål om den ankende parts arbeid for Klientaksjonen i Fredrikstaddistriktet var forenlig med retten til dagpenger. Organisasjonen hadde kontortid på alle virkedager, og ble drevet på frivillig og ideell basis av og for klienter. Den mottok ikke tilskudd fra det offentlige, og medarbeiderne fikk ikke lønn. Foruten å gå inn med bistand i enkeltsaker, drev organisasjonen et utstrakt informasjonsarbeid om klienters rettigheter og plikter i forbindelse med søknad om økonomisk sosialhjelp. Ankemotparten mente at denne formen for ulønnet arbeid vanligvis er lønnet i arbeidslivet (advokatvirksomhet o.l.), og at medlemmet skulle ført opp antall arbeidede timer på meldekortet. Retten var ikke enig i dette, og fant at hans arbeide var å betegne som en «tillatt aktivitet,» og således forenlig med retten til dagpenger. Retten viste blant annet til at medlemmet når som helst kunne fratrukket virksomheten til fordel for arbeide eller tiltak.

Ankesak nr 99/02144 - Ftrl § 4-5. dagpenger - reelle arbeidssøkere. Spørsmål om aksept av begrenset mobilitet- ektefelle driver gårdsbruk med dyr.

42 år gammel kvinne søkte om dagpenger. Hun svarte nei på spørsmål i dagpengesøknaden om hun var villig til å ta arbeid hvor som helst i Norge, og om hun var villig til å ta arbeid uavhengig om det var på heltid eller deltid. Hun fylte ved dette ikke kravet i ftrl § 4-5 første ledd bokstav b om full geografisk mobilitet, og heller ikke kravet som går på arbeidstid, jf. første ledd bokstav c. Saken reiste spørsmål om hun kunne regnes som lokal- og deltidsarbeidssøker, jf. bestemmelsens andre ledd. Hun hadde 3 barn som på søknadstidspunktet var i alderen 1 år og 10 måneder til 13 år. Ektefellen hadde jobb i nærmiljøet, i tillegg til at han drev gårdsdrift med dyrestell. Medlemmet anga at dyrestellet kunne pågå til alle døgnets tider. Det var i saken henvist til Arbeidsdirektoratets «Generelt rundskriv» pkt. G.7.1., hvor det sies at dersom en av foreldrene arbeider skift/turnus, kan barn helt opp til 5. skoleår regnes som små barn. Retten var enig med fylkesarbeidskontoret i at det ikke uten videre var grunnlag for å vurdere ektefellens kvelds- og nattarbeid på gården analogt med skift/turnus arbeid. Retten la til grunn at det nødvendigvis ville måtte skje noe arbeid på kveldstid på gården (og nattarbeid i mindre omfang). Men den mente det var rimelig å anta at ektefellen i funksjonen som (deltids) gårdbruker og egen arbeidsgiver, sto friere til å legge opp arbeide selv - eventuelt også ta med seg barna, enn hva som var tilfelle i ordinært skift/turnus arbeid. Etter rettens mening burde det være mulig for medlemmet og ektefellen å innrette seg, eventuelt med barnepass fra annet hold når det

ble utført kvelds- (og ev. nattarbeid) på gården. Retten kom til at medlemmet ikke kunne godkjennes som lokal- og deltidsarbeidssøker. Vilkårene for rett til dagpenger var derfor ikke til stede. Stadfestelse.

Ankesak nr 99/02146 - Ftrl § 4-10 Dagpenger Forlenget ventetid

Arbeidstaker fikk innvilget permisjon for å dra til utlandet og sa opp stillingen ved tilbakekomst. Det viste seg at permisjonen førte til rettighetstap både i forhold til ventetiden etter ftrl § 4-10 og i forhold til fastsetting av vanlig arbeidstid som grunnlag for dagpengerberegningen. Permisjon er ikke omtalt i nevnte to bestemmelser, men retten var enig i fylkesarbeidskontorets tolkning på begge punktene. I etterhånd viste det seg at arbeidstakeren ville ha stått seg bedre ved å si opp stillingen enn ved å få permisjon, men uvitenhet om dette kunne ikke være avgjørende for resultatet.

Ankesak nr 98/03599 - Ftrl. § 4-20 - Dagpenger - tidsbegrenset bortfall av dagpenger. Manglende oppmøte til samtale på arbeidskontor. Betydningen av bortkommet innkalling.

Den ankende part møtte ikke frem til veiledningssamtale på arbeidskontoret. Innkallingen var ikke sendt rekommandert. Retten la ikke avgjørende vekt på dette. Kopi av innkallingen lå ved sakens dokumenter til Trygderetten. Innkallingen var adressert til den adresse som medlemmet selv hadde oppgitt. Hun var flyttet, slik at posten ble omadressert. Ny adresse var ikke meldt til arbeidskontoret. Begrenset prøvelsesadgang. Retten la, som ankemotparten,

til grunn at brevet var sendt. Medlemmet måtte selv bære risikoen for forsinket eller ikke fremkommet post. Vedtak om tidsbegrenset bortfall av dagpenger ble stadfestet.

7.2. GRUNNSTØNAD OG HJELPESTØNAD

Ankenr. 98/02431 - Ftrl § 6-5.

Forhøyet hjelpestønad. CP

Inkontinens m.v.

Forhøyet hjelpestønad etter høyeste sats gitt av retten fra og med måneden etter fylte tre år. Barnet var sterkt fysisk og psykisk funksjonshemmet på grunn av cp. All stimulering, utvikling og utfoldelse ville kreve spesiell tilrettelegging både i barnehagen og hjemme. Retten la til grunn at det forelå muligheter for å utvikle et begynnende verbalt språk. En positiv utvikling ville kreve en svært omfattende innsats også av foreldrene. Henvist til tidligere kjennelse i Trygderetten, 92/01947, der det er lagt til grunn at barn normalt er kontinente fra tre års alderen. Ekstrabelastningen som følge av fortsatt total inkontinens ble i aktuelle sak forsterket av at spasmer vanskeliggjorde stellet. Barnet hadde magesmerter og urolig søvn, behov for å bli snudd i senga flere ganger hver natt. Ved tre års alder hadde barnet blitt så tungt at det ble funnet nødvendig å begynne med rullestol for å begrense løfting og bæring mest mulig.

Ankesak nr 99/03945 - Ftrl. § 6-3 bokstav g. Grunnstønad.

Beregningsgrunnlaget for ekstraavgifter - gjenanskaffelse grunnet misting/gjenglemming.

13 år gammel gutt med diagnose hyperkinetisk forstyrrelse / ADHD. Uvøren og klossete væremåte, slet mye på klær og sko m.m., tygget i stykker og mistet/glemte. Fylkestyngdekantoret hadde stadfestet avslag på krav om grunnstønad. (Var innvilget hjelpe-stønad sats 1). De anså ikke utgifter ved ødeleggelse som slitasjeutgifter. Viste også til at ødeleggelse og misting dels er spørsmål om tilsyn. Retten opphevet vedtaket og hjemviste saken til ny behandling, idet det ble vist til at det etter tidligere folketrygdlov ikke ble sondret mellom utgifter til gjenanskaffelse på grunn av slitasje og på grunn av ødeleggelse, og at det ikke fremgår av forarbeidene til ny folketrygdlov at det var hensikten å innskrenke praksis på dette området. Retten fant under noe tvil at det samme var tilfellet når det gjaldt utgifter til gjenanskaffelse på grunn misting/gjenglemning av klær m.m., selv om dette ikke ligger så nær opp til ordlyden i folketrygdloven § 6-3 bokstav g.

7.3. FØDSEL/ADOPSJON

Ankesak nr 99/02854 - Ftrl § 14-5. Fødsel/adopsjon - beregning av fødsels-penger. Fødselspengegrunnlag ved delvis arbeidsløshet.

Kvinnelig ingeniør med høye pensjons-givende inntekter de foregående år fikk problemer med å få nytt arbeid etter hun ble gravid. Hun mottok derfor litt dagpenger ved siden av betydelig inntekt fra deltidsarbeid. Hun ønsket et gjennomsnitt av de tre siste pensjons-poeng lagt til grunn ved beregningen av fødselspengegrunnlaget. Dette ville hun hatt krav på vurdert som arbeids-

taker etter ftrl § 14-5, 1. ledd, men fylkestyngdekantoret mente unntaksbestemmelsen for dagpengemottakere i 2. ledd også skulle gjelde i hennes tilfelle. Retten omgjorde, og viste til at det i forarbeidene ikke var tenkt på en slik situasjon og at formålet med bestemmelsen var å stille gravide dagpengemottakere bedre økonomisk. Bestemmelsen skulle gi gravide kvinner en rett til å få fødselspengegrunnlaget fastsatt på denne måten. Hovedregelen måtte ihvertfall gjelde for de som hadde arbeidet tilstrekkelig til å opptjene selvstendig rett til fødselspenger på dette grunnlag, slik som i den ankende parts sak.

Ankesak nr 99/00533 - Folk § 3A-4. Fødsel/adopsjon - stønadsperioden for fødselspenger. Vilkår for utsettelse av stønadsperioden.

Den ankende part hadde bekkenløsning og søkte om tre måneders utsettelse av fødselspengeperioden under henvisning til at hun ikke klarte å ta seg av barnet og at barnets far, mormor og husmorvikar tok seg av barnet. Rikstrygdeverket opprettholdt avslag på søknaden om utsettelse under henvisning til at hun var i stand til å utføre mindre deler av den fysiske omsorgen, så som amming, og at det ikke var dokumentert at hun ikke var i stand til å ta del i den del av omsorgen som gikk på psykisk kontakt med barnet.

Retten tok utgangspunkt i lovens ordlyd og uttalte at den fant intet rettskildemessig grunnlag for å begrense retten til utsettelse av stønadsperioden til tilfeller der sykdomsresultatet er psykisk fravær. Etter en samlet vurdering kom

retten til at stønadsperioden kunne utsettes i tre måneder.

7.4. STØNAD VED HELSE-TJENESTER

98/01890 - Folk 5A-8. Spørsmål om stønad til datautstyr til hjemmebruk for uførepensjonist. Hodeskader med lammelser i armer og bein.

Den ankende part ble invalidisert i trafikulykke som 6-åring. Hodeskade med lammelser i armer og ben. Ingen uenighet om at han har behov for data-tekniske hjelpemidler for å kunne uttrykke seg skriftlig. I henhold til praksis skal det aktuelle regelsett tolkes slik at det kun er anledning til å yte stønad når det foreligger aktuelle praktiske problemer i dagliglivet. Forskriften og praksis har m.a.o begrenset rettigheten noe i forhold til lovens ordlyd. Selv om det ikke er dokumentert noe aktuelt skrivebehov på søknadstidspunktet, har Rikstrygdeverket i retningslinjer i rundskriv til den nye folketrygdlov § 10-7 - fastsatt med hjemmel i forskriften - åpnet for stønad til datautstyr ved sterke funksjonshemninger. Den evnevurdering Rikstrygdeverket legger opp til i disse tilfellene skal ikke underlegges de samme tolkningsmessige grep som lovens ordlyd. Stønad til datautstyr ble tilstått på dette grunnlag.

7.5. SYKEPENGER

Ankesak nr. 98/00616 - Folk § 3-18, jfr. § 3-5, nr. 3. Sykepenger - yrkesaktive medlemmer som midlertidig er ute av inntektsgivende arbeid. Sykepengegrunnlag som arbeidstaker

ved sykmelding etter ugyldig oppsigelse. Stadfestelse.

Folk § 3-18, jf. folk § 3-5 nr. 3. Spørsmål om beregning av sykepenger etter reglene som gjelder for arbeidstakere for person som faktisk ikke var i arbeid på sykmeldingstidspunktet fordi hun var blitt utestengt fra arbeidet etter oppsigelse. Den ankende part gikk til sak om oppsigelsen og fikk dom for at den skulle kjennes ugyldig. Retten viste til bestemmelsen i folk § 3-5 nr. 3 og at tvistespørsmålet er hvorvidt den ankende part mistet retten til sykepenger etter de særregler som gjelder for arbeidstakere, fordi hun måtte anses å ha hatt et avbrudd i arbeidsforholdet. Retten viste til at det følger av forarbeidene at ikke ethvert avbrudd i et løpende arbeidsforhold skal regnes som avbrudd i forhold til retten til sykepenger. Ut fra formålsbetraktninger kom retten til at en trygdet i utgangspunktet bare har rett til sykepenger etter særreglene som gjelder for arbeidstakere dersom vedkommende rent faktisk er i arbeid hos sin arbeidsgiver når vedkommende blir syk. Retten viste til at det avgjørende vil være om vedkommende har arbeidsplikt.

7.6. UFØREPENSJON

98/00752 - Uførepensjon. Spørsmål om hensiktsmessig behandling.

Hjerneoperasjon.

Den ankende part var 32 år gammel og led av epilepsi. Oppebar fra tidligere 50 % uførepensjon. Han motsatte seg behandling (hjerneoperasjon) og var ikke interessert i attf. tiltak. Retten aksepterte at han motsatte seg operasjon, og retten lempet også på kravet til gjen-

nomgått attføring, jfr. ftrl § 12-5. Uføregraden ble forhøyet til 100 %. Det ble lagt vekt på medisinsk tilstand med hyppige anfall, ingen yrkesutdanning, ikke evner til skolegang m. v.

[98/4152 - Ftrl § 12-5 - uførepensjon - hensiktsmessig behandling og attføring - vurdering av om bedret inntektsevne kunne oppnås gjennom slanking.](#)

52 år gammel mann fikk krav om uførepensjon avslått under henvisning til at han ved vektreduksjon kunne få vesentlig bedret arbeidsevne. Var plaget av leddsmerter, astma og funksjonsbegrensninger pga overvekt. Retten viste til at det i praksis kan være vanskelig å gjennomføre en vellykket slanking med varige resultater. I de tilfeller der dette er umulig eller svært vanskelig, kan krav om uførepensjon ikke avslås med den begrunnelse at slanking først må prøves. Se Kjønstad, Folketrygdens uførepensjon, 2. utg. 1992 s 83-84 med henvisning til praksis. Framgikk at den ankende part hadde vært overvektig i mange år. Forsøkt å endre kost- og mosjonsvaner ved opphold i attføringsinstitusjon uten resultat. Retten fant at det ikke var realistisk å vente at den ankende part ved slanking varig kunne bedre inntektsevnen. Den ankende part hadde sluttet i stilling som daglig leder av en virksomhet og gått over i 50% stilling i samme bedrift med lettere arbeidsoppgaver. Retten fant at arbeidet var godt tilpasset helsesituasjonen. Behandling/attføring kunne ikke anses hensiktsmessig, og de medisinske vilkår for rett til uførepensjon ble ansett å være oppfylt. Retten kom til at den an-

kende part fylte vilkårene for rett til 50% uførepensjon.

Den ankende part satte frem krav 13. februar 1997 og ble tilstått full uførepensjon. Uføretidspunktet ble satt til januar 1996 og virkningstidspunktet til november 1996.

Fylkestrygdekontoret. mente at den ankende parts inntekter i 1994 og 1995 var uforenlige med vilkårene for uførepensjon. Inntektene stammet imidlertid fra arbeid som ledd i attføringstiltak og retten fant, under henvisning til tidligere TR-sak nr. 97/01241, at inntektene ikke var diskvalifiserende. Den ankende part. hadde ikke vært i vanlig arbeid siden oktober 1987 og retten satte uføretidspunktet tilbake til da. Når det gjaldt virkningstidspunktet hadde fylkestrygdekontoret gått tre måneder tilbake fra kravtidspunktet. Etter praksis kan imidlertid tidligere kravet anses fremsatt samtidig med rehabiliteringspenger o.l. dersom det viser seg at medlemmet har vært varig ufør i rehab.perioden. Forholdene rundt de tidligere krav var uklare, og retten kunne ikke stadfeste fylkestrygdekontorets fastsettelse av virkningstidspunktet. Vedtaket ble derfor opphevet for denne del.

[Ankesak nr 99/02019 - Ftrl § 12-18.](#)

[Uførepensjon ved yrkesskade.](#)

[Vurdering av uførhet som følge av psykisk påkjenning etter knivstikk.](#)

Vedkommende krever å få beregnet uførepensjon etter særreglene ved yrkesskade. I 1996 ble han under ekstrajobb som drosjesjåfør knivstukket av en passasjer. Etter dette fikk han økte angstproblemer. Han er tilstått 100 % uførepensjon. Hvilket ansvar yrkes-

skaden må tillegges, er vanskelig å bedømme fordi også andre lidelser har spilt inn. Ut fra beskrivelsen av vedkommendes psykiske tilstand som følge av den alvorlige hendelsen han var utsatt for, er retten kommet til at yrkesskaden må tillegges større betydning ved bedømmelsen av den nedsatte ervervsevnen enn det fylkestrygdekontoret har gjort. Etter en samlet vurdering av de medisinske, ervervsmessige og øvrige opplysninger i saken er retten kommet til at vedkommendes uføreggrad som følge av yrkesskaden bør settes til 30% slik at hans uførepensjon blir å beregne med yrkesskadefordeler ut fra denne prosentandel.

7.7. YRKESKADE

[Ankesak nr 98/03625 - Yrkesskade-yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade. Beviskrav ved påstand om tilstrekkelig årsakssammenheng mellom tobakksrøyk- og stekeoseksponeering og lungesykdommer.](#)

Den ankende part krevde å få godkjent lungecancer og kronisk obstruktiv lungesykdom som yrkessykdom. Hun viste til at hun i hele sitt yrkesaktive liv hadde arbeidet som servitør på forskjellige serveringssteder, og at hun herunder hadde vært utsatt for tobakksrøyk og stekeos. Det var opplyst at hun hadde røykt selv i ca. 20 år.

Ankemotparten kom til at den eksposisjon av tobakksrøyk og stekeos som den ankende part hadde vært utsatt for i tid og konsentrasjon ikke var tilstrekkelig for utvikling av KOLS/lungecancer.

Retten kom til samme resultat, idet den ikke anså det for tilstrekkelig sannsynliggjort at den ankende part i tid og

konsentrasjon hadde vært tilstrekkelig utsatt for den aktuelle påvirkning, slik at det kunne sies å være rimelig sammenheng mellom faktisk påvirkning og resultatet/sykdomsbildet, jf. forskriftens punkt III underpunkt 2. Retten viste til at det i saken ikke forelå nærmere dokumentasjon av hvor stor påvirkningen hadde vært og hyppigheten av påvirkningen. Konsentrasjonen av tobakksrøyk i de forskjellige lokalene var ikke målt eller dokumentert på annen måte. Den ankende part viste til en byrettsdom der en person hadde fått medhold i et tilsvarende krav. Denne dommen er stadfestet av lagmannsretten. Retten viste til at det i den saken forelå grundig dokumentasjon av konsentrasjon av tobakksrøyk i arbeidsmiljøet. Saken gjaldt videre erstatning etter yrkesskadeforsikringsloven, som ikke har de samme krav til sannsynliggjøring av årsakssammenheng som folkestrygdloven.

[Ankesak nr 98/00520 - Folk § 11-4. Yrkesskade. Arbeidsulykkebegrepet - beredskapsarbeid.](#)

Beredsskapsvakt ved en stor industribedrift i mer enn 25 år fra ca 1960. Han fikk posttraumatisk stressforstyrrelse på grunn av påkjenninger i arbeidet og ble uførepensjonert. Lidelsen kunne ikke anses som yrkessykdom. Det var på det rene at vedkommende hadde vært utsatt for store påkjenninger under redningsarbeid ved en rekke anledninger. Rikstrygdeverket mente imidlertid at dette var påregnelig i hans yrke. Retten kom til at påkjenningene ved et par hendelser måtte anses for å ligge utenfor arbeidets alminnelige ramme. Dette var da vedkommende skulle slukke ek-

splosjonsartede branner og hadde vært i meget farefulle situasjoner.

Påkjenningene ved disse ulykkene måtte komme inn under lovens begrep arbeidsulykke. Disse to hendelsene måtte etter rettens syn være en vesentlig del av årsaken til den ankende parts senere lidelse. Det var da grunnlag for å dispensere fra meldefristen ved yrkesskader i folk § 14-9. Anken førte frem.

Ankesak nr 98/03972 - Ftrl § 13-4. Yrkesskade - yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade. «Multipelt kjemisk hypersensitivitetsyndrom» - slik diagnose i saken ikke i seg selv ansett nok til å avslå krav om yrkesskade-dekning.

Sammensatt yrkeseksponering gjennom mange år. Det dreide seg om flere skader, bl.a. multipelt kjemisk sensitivitetssyndrom som del av løsemiddelskade. Retten godkjente sensitivitetssyndromet som en del av løsemiddelskaden, som i dette tilfelle utvilsomt skyldtes yrkeseksponering og hadde medført alvorlige symptomer i såvel yrkeslivet som dagliglivet. Retten uttalte at man ikke, som Rikstrykdeverket hadde gjort, uten videre kan avskjære et krav ved å legge til grunn en bestemt diagnose, men at symptomenes alvorlighet og eventuell sammenheng med yrkeseksponering må særskilt vurderes. Rettens standpunkt var dermed ikke i strid med enkelte tidligere avgjørelser i Trygderetten, der sensitivitetssyndromet ikke ble godkjent som yrkessykdom, enten fordi sammenhengen med yrkeseksponering var usikker eller fordi symptomene ikke var verre enn at man kunne leve et tilnærmet normalt liv ved å unngå ytterligere eksponering.

Ankesak nr 99/01512 - Folk § 11-4 nr. 1. Yrkesskade. Ulykkesmoment - kvinnelig lærer deltar i bæring av arkivskap.

En kvinnelig lærer skulle bære et tungt arkivskap sammen med en mannlig kollega. De måtte bære i bøyde stilling for å få skapet gjennom en døråpning. Med skapet midt i åpningen ber vedkommende om at skapet settes ned fordi hun ikke klarer å holde det mer. I det de setter ned skapet oppstår akutte smerter i ryggen. På bakgrunn av skapets antatte vekt og omfang, samt at løftet/nedsettingen av skapet måtte utføres i den bøyde stilling, fant retten, under noe tvil, at det etter omstendighetene måtte godtas at vedkommende ble utsatt for en ekstraordinær påkjenning eller belastning som faller utenfor arbeidets vanlige ramme. Retten kom derfor til at hendelsen måtte godkjennes som arbeidsulykke i lovens forstand.

7.8. YTELSE UNDER MEDISINSK REHABILITERING

Ankesak nr 99/01163 - Folk § 5A-8, jfr. forskrift. Ytelser under medisinsk rehabilitering - stønad bedring av funksjonsevnen i dagliglivet. Møbler og utstyr; forholdet til regler som forutsetter at stønad ikke skal gis til hjelpemidler som vanligvis også brukes av personer uten funksjonshemming. Krav om stønad til møbler og utstyr til psykisk utviklingshemmet mann var avslått under henvisning til at dette er hjelpemidler i hjemmet som vanligvis også benyttes av ikke-funksjonshemmede og som det etter forskriften ikke kan

gis stønad til. Retten viste til at spørsmålet om rekkevidden av den tidligere forskrift om stønad til bedring av den alminnelige funksjonsevne § 3 nr. 1 fjerde ledd, slik bestemmelsen lød etter endringen som trådte i kraft 1.1.96, tidligere var blitt forelagt Rikstrygdeverket for en prinsipiell vurdering (jf. ankesak nr. 2161/96). Rikstrygdeverket uttalte i brev av 4.11.96 til Trygde retten at bestemmelsen var ment å skulle omfatte husholdsvarer kategorisert som hvitevarer, brunevarer og alminnelig kjøkkenutstyr. Denne begrensningen er nå inntatt i § 2 femte ledd i forskrift av 15.4.97 gitt med hjemmel i ny folketrygdlovs § 10-7. Det aktuelle utstyr den foreliggende sak dreide seg om var ikke omfattet av begrensningen i forskriftsbestemmelsen og retten opphevet vedtaket på grunn av feil lovanvendelse. Jf. også ankesak nr. 0814/97 og 1175/97.

7.9. YTELSE UNDER YRKESRETTET ATTFØRING

Ankesak nr 98/03695 - Folk § 5B-8, jfr. forskr attfst § 2-8. Ytelser under yrkesrettet attføring - attføringsstønad. Kjøp av bolig i stønadsperioden ga ikke grunnlag for reduksjon i stønad til husholdsutgifter. (Sak 96/2231 løst tilsvarende.)

Beregning husholdsutgifter - boligkjøp i attføringsperioden

Kvinne, som leide leilighet, var innvilget attføring fra 1993, og fikk stønad til husholdsutgifter. Ved senere søknad hadde hun kjøpt leilighet, og fikk som følge av dette langt lavere husleie.

Fylkesarbeidskontoret tolket forskriften slik at bare husleien kunne tas med i

beregningsgrunnlaget, og ikke renter og avdrag på boligen. Dette under henvisning til lånet var tatt opp i attføringsperioden, jf. Arbeidsdirektoratets rundskriv. Retten var ikke enig i denne fortolkning, og fant at beregningsgrunnlaget ikke kunne settes lavere enn hva som var tilfelle før flyttingen. Det ble vist til at hensikten med begrensningen i forskriften var å forhindre at det offentlige påføres høyere utgifter ved at en person skifter bolig i attføringsperioden.

7.10. PROSESSUELT

Ankesak nr. 98/02758 - Folk § 14-9, forvaltningsmessige bestemmelser - frister for framsetting av krav. Spørsmål om trygdeforvaltningen av eget tiltak burde orientere om adgang til å kreve grunn-/hjelpstønad.

Slik retten ser det kunne trygdekontoret vanskelig foreslå en grunn- og hjelpstønadssøknad uten at det var gitt opplysninger om problemer knyttet opp mot denne stønadskategori. Etter rettens oppfatning bør trygdemyndighetene være forsiktige med å antyde sykdom hos en trygdet når helsesvekkelsen ikke er en del av et tidligere kjent sakskompleks, eller blir brakt på bane av den trygdede selv. Etter rettens mening er det ingen naturlig sammenheng mellom tannbehandling og de aktuelle stønader. Trygdekontorets kunnskaper om en ressurs svak familie er heller ingen relevant indikator i denne sammenheng.

Ankesak nr 99/00636 - Vedt. felles kommunal pensjonsordning § 8. KLP-annet. Uførepensjon. Karensregel i ved-

tekt hindret ikke pensjonsrett ved arvelig sykdomsdisposisjon uten sykdoms-utslag på tilsetningstidspunktet.

Spørsmål om vedkommende skulle bære ansvaret for genetisk betinget stoffskiftesykdom ved sykdomsutbrudd i karenstiden, jf. vedtekter for Felles kommunal pensjonsordning § 8 nr. 2 første ledd. Etter rettens mening måtte det avgjørende være om sykdommen skulle anses som en generell svakelighet eller om sykdomsutbruddene skulle anses som selvstendige svakeligheter uavhengig av opphavet. Retten la til grunn at karenregelen ikke er ment å ramme der det bare foreligger en genetisk defekt eller en arvelig disposisjon for sykdom. Det ble blant annet vist til pensjonsordningens hovedleges oppsummering av regelverket. Vedkommendes sykdom var svært sjelden, og den hadde i seg selv ingen avgjørende effekt på ervervsevnen. De symptomene som førte til uførheten måtte etter rettens oppfatning anses som selvstendige svakheter. Vedkommende kjente ikke disse svakhetene ved innmeldingen og hun ble derfor ikke rammet av karenbestemmelsen. Saken ble opphevet og hjemvist til ny behandling.

Ankesak nr 99/01445 - Ftrl § 22-13.

Forvaltningsmessige bestemmelser - frister for framsetting av krav.

Veiledningsplikt -»misvisende opplysninger» ansett foreligge fordi trygdekontor ikke orienterte om mulig stønadsrett ved Downs syndrom ved tidligere kontakt.

Vedkommende har diagnosen Downs syndrom. Han søkte om hjelpestønad først 1. april 1998. Han var da nesten 16 år gammel. Virkningstidspunktet

ble satt til 1. januar 1998, tre måneder før den måneden kravet ble satt fram. Enighet om at de alminnelige vilkårene for hjelpestønad har vært oppfylt fra et langt tidligere tidspunkt. Spørsmål om vedkommende kunne ytes hjelpestønad for lenger tid tilbake enn tre måneder før kravet ble satt frem fordi trygdekontoret hadde gitt misvisende opplysninger. Retten uttalte at trygdekontoret på et tidlig tidspunkt burde ha forstått at vedkommende ville ha rett til hjelpestønad. Det ble særskilt vist til at trygdekontoret den 30. april 1992 mottok krav om tandemssykkel der det framgikk at vedkommende hadde Downs syndrom. Etter rettens oppfatning hadde trygdekontoret da nok opplysninger til at de burde ha orientert om retten til hjelpestønad. Retten fant at unnlatelsen av å fremme krav, skyldes misvisende opplysninger fra trygdekontoret. Ytelsen kunne da gis for opp til tre år tilbake, det vil si 1. april 1995.

Ankesak nr 99/03233 - Statp § 34 b første ledd - forvl. § 35, første ledd bokst. c. Statens Pensjonskasse - familiepensjon. Stadfestelse av vedtak om å omgjøre tilståelse av enkemannspensjon - enkemannstatus før 1. oktober 1976.

Etter tidligere § 40 i lov om Statens Pensjonskasse var etterlattepensjon til enkemenn (enkemannspensjon) ervervsprøvet. I 1976 (lov av 11. juni 1976 nr. 81, i kraft 1. oktober 1976) ble det foretatt en lovendring ved at § 40 ble opphevet samtidig som det ble inntatt en ny § 34 b i loven, som gir enkemenn en rett til etterlattepensjon på linje med enker. Lovendringen skulle ikke komme til anvendelse på pensjonstilfel-

ler inntrådt før endringslovens ikrafttreden. I foreliggende sak døde ektefellen i 1973. I 1998 ble gjenlevende ektefelle tilstått enkemannspensjon på grunnlag av reglene som gjaldt fra 1. oktober 1976. Da Pensjonskassen oppdaget feilen omgjorde den vedtaket med hjemmel i forvaltningslovens § 35 første ledd. Retten var enig i at det opprinnelige vedtak om å tilstå pensjon var materielt ugyldig på grunn av feil lovanvendelse. Etter rettspraksis og forvaltningspraksis er det en vid adgang til å omgjøre materielt ugyldige vedtak, også til ugunst for den vedtaket retter seg mot. Retten fant at det opprinnelige vedtak kunne omgjøres og stadfestet Pensjonskassens vedtak.

[Ankenr. 97/02720. Folk § 4-10, jf. 15-8, Dagpenger.](#)

[Forvaltningsmessige bestemmelser. Prinsipielt om utestengning - Forholdet til Den Europeiske Menneskerettighetskonvensjon.](#)

I en sak om tilbakekreving av feilutbetalte dagpenger og utestengning anførte den ankende part blant annet at utestengning var stridende mot Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 6 fordi utestengning ble fastsatt administrativt og ikke ved dom. Hun mente at utestengningstituttet hadde såvidt mye karakter av straff at det måtte avsies dom.

Ankemotparten har ikke funnet grunn til å overprøve norsk lovgivning og har derfor bare vist til den aktuelle lovbestemmelse.

Anførselen førte ikke frem. Selv om utestengning kunne føles som en straff, var det en ordning som hadde langvarig forvaltningspraksis med muligheter for

etterprøvelse ved klage og anke. Videre var det en reaksjon som ikke innebar at den berørte skulle innbetale noe til staten og en utestengning medførte ikke at vedkommende ble utelukket fra annen service som arbeidsmarkedsetaten ga, f.eks. formidling av arbeid.

Retten var videre enig med ankemotparten i tilbakekreving. Selv om den ankende part hadde mangelfulle norskkunnskaper, hadde hun gitt positivt feilaktige opplysninger om arbeidsforhold hun hadde samtidig som hun mottok dagpenger.

[98/00908 - Saksomkostninger ved omgjøring under forberedende ankebehandling. Trygderettsloven § 25.](#)

Det påankede vedtak ble stadfestet. De vedtak som opprinnelig ble påanket, var imidlertid i betydelig grad omgjort under ankeforberedelsen før saken kom inn til Trygderetten. Siden anken over fastsettelsen av inntektsgrunnlaget ble opprettholdt og ikke førte frem, var Trygderettens kjennelse ikke til gunst for den ankende part. Etter Trygderettens praksis har likevel saksomkostninger blitt tilkjent etter trl. § 25 i slike saker. Retten påpekte at dette syntes vanskelig å forene med den klare ordlyd i trl. § 25, og at det mest naturlige ville være at saksomkostningsspørsmålet ble avgjort av ankemotparten etter forvalt. § 36. En slik endring burde etter rettens oppfatning likevel skje på basis av en lovendring eller endring av praksis i samråd med trygdemyndighetene, og saksomkostninger - frem til omgjøringsvedtaket - ble tilkjent etter trl § 25.

7.11. EØS

Ankesak nr 97/02335 EØS

Forordning. Stønad ved helsetjenester.

Behandling i annet EØS- land

Søknad fremsatt i mars 1997 om dekning av utgifter til sykehusbehandling i utlandet (radiofrekvent thermokoagulasjon) ihht EØS-avtalen, Rfo 1408/71 artikkel 22. Eneste behandlingstilbud i Norge er opplyst å være ved Ullevål sykehus hvor ventetiden er ca 3 år.

Retten antok at den ankende part for tiden ikke kunne gis medhold. For øvrig viste retten til at det ihht hjemmelsbestemmelsen skulle tas hensyn til vedkommendes aktuelle helsetilstand og sykdommens mulige utvikling ved vurderingen av om tillatelse skulle gis. I SHDs rundskriv I-8/99 av 020399 til landets fylkeskommuner har departementet uttalt at den helsefaglige vurde-

ringen av slike søknader burde foretas av fylkeskommunale helsemyndigheter og at RTVs rolle skulle avgrenses til oppgjørsarbeid og utsendelse av blanketter på grunnlag av klare kriterier og tilrådinger fra fylkeskommunen.

Ad Trygderettens prøvingsadgang:

Retten uttrykte tvil om Trygderettens prøvingskompetanse i saker som den foreliggende, da det kan være tvil om forordningen på dette punkt kan anses hjemlet i folketrygdloven, jf. trl § 1. Retten prøvet imidlertid saken fordi den var henvist hit av Sosial- og helsedepartementet og det ikke er opprettet annen klage-/ankeinstans.

Spørsmålet ble tatt opp med Sosial- og helsedepartementet i brev av 11.05 99.

Departementet fastholdt i brev av 7. juli 1999 at Trygderetten er kompetent overprøvingsorgan.

8. Økonomi/regnskap

Budsjettramme 1999 inkl. justeringer (tall i hele 1000)38.673

REGNSKAP 1999:

Post 011: Organiserte stillingshjemler13.978
Post 012: Ekstrahjelp739
Post 016: Personell på overgangsstatus6.300
Post 017: Styrer/råd/utvalg16
Post 018: Statens Pensjonskasse1.600
Post 018: Arbeidsgiveravgift3.051

5309 29: Tilfeldige inntekter-32
5702 16: Refunderede fødselspenger-45

Post 21.11: Lønn og godtgjørelser, Klagenemnda647

Netto sum post 01 1:26.256

Post 11 1: Maskiner, inventar, utstyr2.150
Post 11 2: Forbruksmateriell692
Post 11 3: Reiseutgifter m.m.449
Post 11 4: Kontortjenester699
Post 11 5: EDB-utgifter1.317
Post 11 25: Konsulenttenester649
Post 11 7: Vedlikehold av drift og maskiner200
Post 11 9: Bygningers drift, lokalleie3.146

Sum post 01 2:9.302

Post 21 12: Varer og tjenester, Klagenemnda543

Sum post 01 2 og 21 2:9.845

Sum forbruk totalt:36.101

Totalt mindreforbruk2.572

Overføring til 20001.840

KOMMENTARER TIL REGNSKAP 1999.

Trygderettens regnskap for 1999 viser et mindreforbruk på til sammen 2.572 mill.kr. Mindreforbruket skyldes i hovedsak følgende forhold:

- overført bevilgning fra 1998
- lavere lønnsforbruk enn forutsatt, primært relatert til 1. halvår 1999

Trygderetten hadde i 1.halvår 1999 flere vakante stillinger som følge av personale som sluttet på grunn av oppnådd aldersgrense eller gikk over i annen stilling. Man har også i 1999 hatt ansatte ute i permisjon. Dette har medført vakanser i flere stillinger i kortere perioder. Samtidig har man internt i Trygderetten hatt en løpende vurdering av behov for endringer i kompetanseprofilen ved ledighet i stillinger. Det har derfor vært nødvendig å gjennomføre enkelte interne prosesser i forbindelse med omgjøring av ledige hjemler. Dette har tatt noe tid, og ført til at stillinger har stått ubesatte lenger enn ordinært påregnelig.

Trygderetten hadde et overført mindreforbruk fra 1998. Dette var i hovedsak planlagt disponert til investeringer innenfor IT-området og til egenandel for brannsikring av Trygderettens lokaler.

Det er i 1999 foretatt innkjøp av nye pcer som forberedelse til en løsning for å knytte alle ansatte til Internett og ekstern mail. Dette krever ny konsesjon fra Datatilsynet som igjen vil medføre at det påløper kostnader i forbindelse med sikkerhetstiltak og enkelte nyin-

vesteringer. Overført mindreforbruk til 2000 vil dermed for en del disponeres til disse tiltakene.

Det vil også i 2000 etter planen bli gjennomført brannsikringstiltak i tråd med intensjonene i Trygderettens HMS-plan.

SÆRSKILT OM KLAGENEMNDA FOR BIDRAG TIL BEHANDLING I UTLANDET:

Fra 1999 er Klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet budsjettert på Trygderettens kapittel 2603 post 21 med kr. 1,7 mill.kr. Ifølge Trygderettens tildelingsbrev for 1999 skal Klagenemndas budsjett ses i sammenheng med Trygderettens, idet Trygderetten godskrives et eventuelt mindreforbruk og er pliktig til å dekke inn et eventuelt merforbruk.

Klagenemndas budsjett ble i 1999 vedtatt til 1,7 mill.kr. Resultatregnskapet etter første driftsår viser et merforbruk på til sammen kr. 90.000. Det er da forutsatt inndekning av administrative kostnader for Trygderetten med kr. 250.000 og andel av husleie/felleskostnader med kr. 200.000. Merforbruket skyldes isolert sett innkjøp av saksbehandlersystem ved oppstart. Det har også påløpt noe etableringskostnader utover dette.

9. utfordringer i 2000/sluttord fra lederen

Det mest spennende for oss i 2000, er kanskje utviklingen av saksinngangen. Var det bare en midlertidig topp, eller skal rundt 6000 saker i året bli normal-situasjonen for Trygderetten? I så fall må vi ha en betydelig høyere aktivitet enn hva vi er dimensjonert for, og utvidelser blir nødvendige. Det har hittil vært betraktet som et urørbart gode at folk skal kunne anke til Trygderetten uten restriksjoner av noen art. Slik bør det antakelig også være. Det går likevel en grense for ha som er forsvarlig, selv om vi skulle bli tilført de nødvendige ressurser. Rettsenheten og kvaliteten kan bli tapere i en Trygderett der håndtering av sakmengden til enhver tid blir viktigste faktor. En utfordring for oss i 2000 blir derfor å finne måter å utforme kjennelser som gir veiledning til trygdeetaten, slik at endel ankesaker kan unngås.

Også de trygdede kan ha nytte av slik veiledning. Et bidrag fra Trygderetten vil her være å gjøre våre kjennelser tilgjengelige i enda større grad enn i dag. Vi arbeider nå med konsesjonssøknad til Datatilsynet for å gi oss anledning til å knytte oss mot eksterne nettverk, bl.a. Internett. Så snart dette er klart, vil vi opprette egen hjemmeside med publisering og oppdatering av kjennelser i sammendrag og i anonymisert form. Her vil vi også kunne legge den serviceerklæring vi skal utarbeide i løpet av året. Et utvalg kjennelser i full tekst vil som tidligere bli publisert i Lovdata. Det er mitt håp at disse tiltak i enda større grad vil åpne Trygderetten opp mot utenverdenen, og gjøre oss i stand til å betjene og veilede publikum på en bedre måte.

Notater: